

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 9P/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6322200143
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Vaňová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2022:6322200143.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno v konaní pred sudkyňou Mgr. Miroslavou Vaňovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú B. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, toho času Centrum pre deti a rodiny Sereď, A. Hlinku 1139/11, 926 01 Sereď, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, dieťa rodičov - matky A. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XX, XXX XX Y. nad G., a otca C. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX, XXX XX G., v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno na nariadenie ústavnej starostlivosti maloletej, takto

rozhodol:

I. Súd u maloletej B. S., nar. XX.XX.XXXX n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť, ktorá sa b u d e vykonávať v Centre pre deti a rodiny Sereď, A. Hlinku 1139/11, Sereď.

II. Matka A. S., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej B. S., nar. XX.XX.XXXX minimálnym výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, počnúc dňom 21.01.2022, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Sereď, A. Hlinku 1139/11, Sereď.

III. Zameškané výživné za obdobie od 21.01.2022 do 30.04.2022 spolu vo výške 100,21 Eur je matka A. S., nar. XX.XX.XXXX p o v i n n á zaplatiť na účet Centra pre deti a rodiny Sereď, A. Hlinku 1139/11, Sereď do 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

IV. Otec C. S., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej B. S., nar. XX.XX.XXXX minimálnym výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, počnúc dňom 21.01.2022, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Sereď, A. Hlinku 1139/11, Sereď.

V. Zameškané výživné za obdobie od 21.01.2022 do 30.04.2022 spolu vo výške 100,21 Eur je otec C. S., nar. XX.XX.XXXX p o v i n n ý zaplatiť na účet Centra pre deti a rodiny Sereď, A. Hlinku 1139/11, Sereď do 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.01.2022 sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno domáhal, aby súd u maloletej B. S., nar. XX.XX.XXXX nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Sereď, A. Hlinku 1139/11, Sereď a obidvoch rodičov maloletej zaviazal prispievať na výživu maloletej na účet Centra pre deti a rodiny Sereď s tým, že výšku výživného ponechal na rozhodnutie súdu. Úrad svoj návrh odôvodnil tým, že výchovné opatrenie, na základe ktorého je maloletá dočasne umiestnená v Centre pre deti a rodiny Sereď nesplnilo svoj účel.

S rodinou pracujú od roku 2015 z dôvodu nedostatočnej starostlivosti matky o maloleté deti. V rodine sú vykonávané opatrenia SPOD a SK zamerané na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú zdravý psychický, fyzický alebo sociálny vývin maloletých detí.

Základná škola s materskou školou, Závadka nad Hronom oznámila prvý podnet zo dňa 20.11.2015 o zanedbávaní starostlivosti o maloletú B. S.. Miera ohrozenia po vykonaní sociálneho zisťovania úradom bola stanovená na mal. B. na nízku mieru ohrozenia. Bol vypracovaný plán sociálnej práce, ktorého cieľom bol nácvik rodičovských zručností, aby matka dokázala zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloletú B. a to najmä na strane výživy, hygieny a zdravotnej starostlivosti.

Problémy so zabezpečením riadnej starostlivosti o maloletú naďalej pretrvávali, ich úrad rozhodol o uložení výchovného opatrenia 30.03.2016 a určil nad maloletou B. dohľad a zároveň bola rodičom uložená povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte psychologicko- poradenských služieb ÚPSVR Brezno. Výchovné opatrenie trvalo po dobu 12 mesiacov, kde došlo k zlepšeniu. Matka zabezpečovala starostlivosť o mal. B. na primeranej úrovni a B. si riadne plnila svoje školské povinnosti. Otec maloletej však odmietal spolupracovať s ich úradom. Uložené výchovné opatrenie splnilo svoj účel a výchovne rozhodnutie bolo 19.05.2017 zrušené.

S rodinou úrad aj po zrušení výchovného opatrenia pracoval a sledoval účinky výchovného opatrenia. Situácia v rodine bola stabilizovaná až do 22.04.2020, kedy bola prehodnotená miera ohrozenia na mal. B.- vysoká miera ohrozenia, nakoľko úrad obdržal telefonát od triednej učiteľky mal. B., ktorá uviedla, že maloletá dosahuje vo výchovno-vzdelávacom procese veľmi slabé výsledky, chodí do školy neskoro, nepripravená, špinavá a maloletá mala niekoľkokrát vši. Po uvedenom podnete bola maloletá B. opätovne diagnostikovaná v Špeciálno- pedagogickom centre v Revúcej, kde bola zaradená do variantu B. Maloletej bolo diagnostikované pásmo stredne ťažkej mentálnej retardácie a rozvoj kognitívnych funkcií je značne znížený.

Úrad vykonal dňa 07.05.2020 sociálne zisťovanie v rodine maloletej B., kde jej bola vykonaná telesná prehliadka. Maloletá mala na ľavom zápästí rezné rany, niektoré boli evidentne staršie, niektoré pôsobili ako čerstvé. Po tomto zistení zamestnanci oddelenia SPOD a SK maloletú odviezli na vyšetrenie k detskému lekárovi a odtiaľ bola prevezená na hospitalizáciu do Nemocnice poliklinikou Brezno. Lekárka z predmetnej nemocnice kontaktovala ich úrad s oznámením, že maloletá bude prevezená na hospitalizáciu do Psychiatrickej nemocnice Prof. Matulaya v Kremnici. Na naliehanie matky bola maloletá B. prepustená dňa 05.06.2020 z Psychiatrickej nemocnice v Kremnici do domáceho prostredia.

Úrad ešte v ten istý mesiac vykonal sociálne zisťovanie v rodine maloletej B. za účelom zistenia aktuálneho stavu po prepustení z nemocnice. Pracovníckami úradu bolo zistené, že matka s maloletou neabsolvovala žiadne vyšetrenie u pediatra ani u pedopsychiatra, taktiež matka maloletej podávala lieky vo väčšom množstve a nedodržiavala dávkovanie. V čase sociálneho zisťovania maloletá lieky neužívala z dôvodu, že matka jej ich nebola predpísať.

Vzhľadom k tomu, že hrozilo vyňatie maloletej B. z rodiny, poskytli rodine pomoc prostredníctvom Centra pre deti a rodinu vo Valaskej, kde pracovníci centra vykonávali odbornú metódu na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností v zmysle § 11 ods. 3 písm. b.) bod 4 zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele, CDR Valaská od 23.7.2020 vykonávalo opatrenia terénnou formou v rodine maloletej B..

V rodine boli vykonané opakujúce sociálne zisťovania, kde boli opäť viditeľné krvavé šrámky na ľavom zápästí maloletej. Maloletá na otázky neodpovedala. V čase sociálnych zisťovaní maloletá neužívala predpísané lieky, nakoľko jej ich opäť matka nešla predpísať. Matka v rozhovore uviedla, že ju maloletá B. nepočúva, uteká z domácnosti, nepočúva ju a vyjadrila sa, že už maloletej nechce a nedokáže zabezpečovať starostlivosť. Príbuzní sa o maloletú vôbec nezaujímajú. S otcom maloletej nie sú v kontakte a matka ani nevie, kde sa t.č. nachádza. So starými rodičmi maloletej sa nebolo možné spojiť, nakoľko má matka na nich neplatné číslo.

Úrad požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca o prešetrenie pomerov otca a starých rodičov maloletej. V správe z úradu sa uvádza, že starí rodičia z otcovej strany uviedli, že nedokážu zabezpečovať maloletej starostlivosť, nakoľko už majú zverenie do starostlivosti vnuka S. S., ktorý je chorý a má epileptické záchvaty a vyžaduje si zvýšenú starostlivosť. Otec maloletej taktiež uviedol, že jej nemôže zabezpečovať starostlivosť, lebo stále pracuje a chodíva po celom Slovensku. Do Hucína chodíva len sporadicky.

Centrum pre deti a rodinu Valaská, ktoré v rodine vykonávalo opatrenia SPOD a SK objednalo maloletú B. na pedopsychiatrické vyšetrenie v ambulancii A.. K. v Banskej Bystrici, ktorá posúdila zdravotný stav maloletej za vážny a doterajšiu medikáciu za nedostatočnú. Na základe tohto vyšetrenia bola maloletá dňa 29.09.2020 hospitalizovaná v Univerzitnej nemocnici v Martine na Psychiatrickej klinike. Dňa

19.10.2020 bola maloletá B. prepustená z Univerzitnej nemocnice Martin a bola následne prevezená a hospitalizovaná v Psychiatrickej nemocnici v Kremnici so súhlasom matky, ktorá prisľúbila súčinnosť. Po komplexnom zhodnotení situácie v rodine bolo zistené, že zdravý všestranný vývin maloletej je ohrozený. Matka nezvládla starostlivosť o maloletú z dôvodu nezvládnutých rodičovských zručností, nedostatočnej osobnej a zdravotnej starostlivosti a neuspokojovania základných životných potrieb maloletej. Matka presúvala svoje zodpovednosti na maloletú B., ktorá sa musela starať o svojich mladších súrodencov, čo je na jej zdravotný stav neprípustné. Matka maloletej B. neustále nadávala, osočovala ju, mala na ňu neprimerané požiadavky, považovala ju za problémovú a neschopnú. Problémy v rodine pretrvávali aj naďalej.

V domácnosti s maloletou B. žijú jej 5 súrodenci, ktorých otec je J. L.. Na tieto maloleté deti bola po zhodnotení situácie stanovená nízka miera ohrozenia a starostlivosť o maloleté deti je zabezpečovaná v rámci možností a schopností rodičov.

Dňa 16.08.2021 pracovníčky oddelenia SPOD a SK navštívili maloletú B. v Centre pre deti a rodiny Sereď, kde je na základe výchovného opatrenia umiestnená. Maloletá v rozhovore uviedla, že sa má dobre. V centre má aj kamarátku. V škole sa maloletej darí, rada tam chodí. Vychovávateľia a učiteľia sú na ňu dobrí. Maloletá stále spomína veci, čo sa stali v minulosti. Neuvedomuje si niektoré súvislosti, nevie rozoznať ročné obdobia ani mesiac, ktorý aktuálne je.

Podľa vyjadrenia sociálnej pracovníčky CDR Sereď sa rodičia o maloletú vôbec nezaujímajú, ani telefonicky ani osobne. Na výživu maloletej neprispeli. Rezné rany má maloletá zahojené a nové rany nemá. Maloletá sa v centre dobre adaptovala, nemajú s ňou žiadne výchovné problémy. Rešpektuje pokyny pracovníkov zariadenia. Sociálna pracovníčka je toho názoru, že sanácia v tomto prípade nie je možná. Rodina sa o maloletú nezaujíma a ani neprejavila vôľu, že by chceli maloletú naspäť do prirodzeného prostredia.

V oblasti sociálno-ekonomickej je zistené ohrozenie, nakoľko rodičia maloletej na jej výživu neprispievajú a o maloletú sa nezaujímajú. Matka maloletej má príjem len z PnD a RP, otec je pracujúci, bývajúcí v inom okrese. V oblasti vývinových potrieb nie je maloletá ohrozená, nakoľko sa t.č. nachádza v CDR Sereď, kde má zabezpečenú komplexnú starostlivosť. Emocionálne potreby nemá maloletá napĺňané, nakoľko sa ani jeden z rodičov o ňu nezaujíma. Nie sú s ňou v žiadnom kontakte. Starostlivosť má maloletá zabezpečenú komplexnú v Centre pre deti a rodiny Sereď, kde sa t.č. maloletá nachádza. Oblasť komunikácie a vzťahov je ohrozená, nakoľko kontakt so svojou biologickou rodinou nemá, nezaujímajú sa o ňu a taktiež nemá žiadny kontakt ani so svojimi súrodencami. Oblasť širšieho prostredia nie je veľmi súdržná, nakoľko rodičia spolu nežijú. Maloletá má síce súrodencov, ale nie je s nimi v kontakte. Zisťovanie názoru dieťaťa bolo vykonané v CDR Sereď pri jej návšteve. Maloletej sa v zariadení páči, je tam rada. Všetci sú na ňu dobrí. V CDR má aj kamarátku. V škole sa jej darí.

Výchovné opatrenie, ktoré bolo nariadené maloletej B. S. nespĺnilo svoj účel. Vzhľadom na prognózu vývoja rodiny, opakované uloženie výchovného opatrenia za účelom zabezpečenia odbornej pomoci a úpravy rodinných pomerov dieťaťa by opäť účel nenaplnilo, aj keď je dieťaťu poskytovaná odborná pomoc v zariadení. Uloženie iného výchovného opatrenia nemá svoje opodstatnenie vzhľadom na situáciu v rodine.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal úrad za to, že návrat maloletej do prirodzeného prostredia nie je možný a nie je ani nikto z príbuzných, kto by mohol zabezpečovať primeranú starostlivosť o maloletú B.. Výchova maloletej si vyžaduje riešenie situácie nariadením ústavnej starostlivosti, nakoľko ani na výchovné opatrenie pobytovou formou nespĺnilo svoj účel. Zotrvanie, resp. nariadenie ústavnej starostlivosti sa v súčasnej dobe javí ako najvhodnejšie riešenie zabezpečenia starostlivosti a výchovy, ktoré je v záujme maloletej B..

2. Rodičia maloletej sa k návrhu napriek výzve súdu písomne nevyjadrili.

3. Dňa 26.04.2022 súd konal a rozhodol v neprítomnosti rodičov maloletej a Centra pre deti a rodiny Sereď, ktorí všetci mali doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas. Rodičia maloletej sa na pojednávanie nedostavili, resp. dostavili sa neskoro, a to až na vyhlásenie rozsudku, pričom svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnili, ani nepožiadali zo žiadneho dôvodu o odročenie pojednávania. Centrum pre deti a rodiny Sereď ospravedlnilo svoju neprítomnosť na pojednávaní podaním doručeným súdu dňa 25.04.2022 z dôvodu veľkej pracovnej vyťaženia, keď zároveň uviedlo, že s nariadením ústavnej starostlivosti v ich zariadení súhlasí.

4. Súd na pojednávaní dňa 26.04.2022 vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s prednesom kolízneho opatrovníka maloletej, taktiež oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento stav.

5. Kolízny opatrovník maloletej na pojednávaní uviedol, že trvá na podanom návrhu a žiada, aby u maloletej bola nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Sereď, nakoľko je v záujme maloletého dieťaťa, aby zotrvalo v Centre pre deti a rodiny Sereď. Matka o maloletú nejaví vôbec žiadny záujem, maloletá sa síce dožaduje kontaktu s matkou, ale matka neprejavuje o maloletú záujem, nekontaktuje ju. Zároveň matka nemá ani vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletú a sama matka sa vyjadrila, že nevie ako by sa o maloletú postarala. Otec maloletej sa s maloletou vôbec nekontaktuje, takže zo strany ani jedného z rodičov nie je o maloletú žiadny záujem. Od doby, ako je maloletá umiestnená v Centre pre deti a rodiny Sereď matka kontaktovala zariadenie možno jedenkrát telefonicky, avšak ani jeden z rodičov neprejavuje kvalifikovaný záujem k tomu, aby si maloletú prevzal do osobnej starostlivosti. Taktiež ani nikto z príbuzných neprejavuje o maloletú záujem a neprejavil ani záujem zabezpečovať starostlivosť o maloletú.

6. Zo správy Centra pre deti a rodiny Sereď zo dňa 19.05.2021 o priebehu adaptácie dieťaťa súd zistil, že maloletá B. S. bola prijatá do ich centra dňa 07.12.2020 na špecializovanú samostatne usporiadanú skupinu pre deti s duševnými poruchami. Odo dňa príchodu maloletej bola realizovaná pravidelná psychologická intervencia. Psychický a emocionálny stav maloletej je stabilizovaný. Maloletá sama nadväzuje rozhovor, udržiava očný kontakt, odpovedá na otázky a spolupracuje. Maloletá je pokojná a introvertne orientovaná osobnosť, ktorá rešpektuje authority a plní si svoje povinnosti. S ohľadom na stanovené diagnózy sú na maloletú kladené požiadavky, ktoré si ďalej vyžadujú kontrolu a vedenie maloletej. Toho času neevidujú žiadne výchovné problémy, maloletá sa rýchlo adaptovala na prostredie a režim CDR. Sklony maloletej k sebapoškodzovaniu, ktoré sa javili ako spôsob uvoľnenia vnútornej tenzie demonštratívneho charakteru sa toho času u maloletej nevyskytujú. Vytváranie bezpečného, istého prostredia s dôrazom na plnenie potrieb maloletej prispieva k jej psychickej rovnováhe. Doterajšia psychická a biologická deprivácia sa u maloletej prejavuje prejedaním sa, preto je potrebný zvýšený dozor nad maloletou. U maloletej evidujú časté poukazovanie na zhoršený zdravotný stav a bolesti rôznych častí tela, ktoré sa javia ako spôsob získania pozornosti dospelých. Maloletá absolvovala odborné vyšetrenia, je zaradená do ambulancie pedopsychiatra, neurológa a očného lekára. V priebehu adaptácie maloletá spomínala svoju rodinu, smútenie však nebolo v takých intenciách, že by narušovalo psychický stav maloletej. Maloletá verbalizuje, že jej chýba matka a súrodenci. Kontakt s rodinou je len sporadický prostredníctvom telefonátov. V priebehu individuálnych stretnutí maloletá často popisuje fungovanie rodiny, jej povinnosti spojené s pomocou o mladších súrodencov a prísnu výchovu rodičov. Adaptácia na prostredie špecializovanej samostatne usporiadanej skupiny a na ostatné deti na skupine prebehla pomerne rýchlo. Maloletá dobre zapadla medzi deti a rovnako dobre ju aj prijali. Na skupine si našla seberovnú kamarátku, s ktorou trávi voľný čas a venujú sa rôznym aktivitám. Medzi jej záľuby patrí počúvanie hudby, spievanie pesničiek a zapojí sa aj s chlapcami do futbalu. V škole dosahuje slabšie výsledky a potrebuje osobitý, trpezlivý prístup. Rovnako dobre dodržiava pravidlá aj v školskom prostredí, do školy chodí rada. Adaptačný proces maloletej Diany hodnotia kladne, bez komplikácií. Maloletá funguje v režime CDR, dodržiava pravidlá, neevidujú žiadne výchovné problémy, nadväzuje nové priateľstvá. Je zabezpečovaný pravidelný skrining jej psychického zdravotného stavu.

7. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca zo dňa 14.02.2022 súd zistil, že otec maloletej nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a nepoberá žiadne dávky ani príspevky, ktoré vypláca ich úrad.

8. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zo dňa 14.02.2022 súd zistil, že matka maloletej nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi. Matka maloletej je poberateľkou prídavku na dieťa od septembra 2007, aktuálne vo výške 129,40 Eur mesačne a tiež poberá rodičovský príspevok od mája 2014, aktuálne vo výške 280,- Eur mesačne.

9. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni na otca maloletej zo dňa 25.04.2022 súd zistil, že tento je registrovaný v Sociálnej poisťovni od 01.04.2021 na základe dohody o pracovnej činnosti u zamestnávateľa J. S. J., IČO: XXXXXXXX, G. XX, pričom za obdobie od apríla 2021 do septembra 2021 mal vymeriavací základ vo výške 80,- Eur mesačne.

10. Maloletá B. pochádza z mimomanželského vzťahu svojich rodičov. Maloletá je jediným dieťaťom svojho otca, matka má z iného vzťahu ďalších 5 maloletých detí, najmladší A. má iba 2 roky. Starostlivosť o týchto súrodencov maloletej je podľa úradu primeraná možnostiam a schopnostiam ich rodičov, zhodnotením situácie bola u týchto súrodencov maloletej stanovená nízka miera ohrozenia.

Okresný súd Brezno uznesením č.k. 8P/164/2020-18 zo dňa 27.11.2020 začal ex offo konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým maloletá B. S., nar. XX.XX.XXXX bude odovzdaná do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Sereď, A. Hlinku 1139/11 a súčasne nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil matke, kolíznemu opatrovníkovi alebo komukoľvek, kto má maloletú pri sebe povinnosť odovzdať maloletú do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Sereď. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.12.2020 a vykonateľné je od 27.11.2020. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bolo, že bol ohrozený zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin maloletej, situácia maloletej v rodine bola vážna, v prípade ďalšieho zotrvania v starostlivosti matky bol vážne ohrozený jej zdravotný stav. Maloletej bolo diagnostikované pásmo stredne ťažkej mentálnej retardácie, matka zanedbávala aj starostlivosť o školskú dochádzku maloletej, maloletá keď do školy chodila bola neupravená, špinavá. Prostredie, v ktorom maloletá vyrastala v rodine bolo nedostačujúce na napĺňanie jej potrieb. Maloletá mala aj sklony k sebapoškodzovaniu, čo mohlo situáciu ešte viac zhoršiť, pričom nikto z príbuzných neprejavil záujem zabezpečovať starostlivosť o maloletú.

Okresný súd Brezno uznesením č.k. 9P/45/2020-54 zo dňa 25.05.2021, právoplatným 16.07.2021 odňal maloletú z osobnej starostlivosti rodičov a nariadil jej za účelom zabezpečenia odbornej pomoci a zabezpečenia úpravy rodinných pomerov pobyt v Centre pre deti a rodiny Sereď, A. Hlinku 1139/11, 926 01 Sereď na 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

Okresný súd Brezno uznesením č.k. 9P/4/2022-15 zo dňa 21.01.2022 začal ex offo konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, na základe ktorého maloletá aj po skončení výchovného opatrenia zostane v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Sereď, A. Hlinku 1139/11, 926 01 Sereď a súčasne nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletá B. S., nar. XX.XX.XXXX aj po skončení výchovného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 9P/45/2020-54 zo dňa 25.05.2021 zostane v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Sereď, A. Hlinku 1139/11, 926 01 Sereď z dôvodu, že zo zistených skutočností je zrejmé, že bude v záujme maloletej nariadenie ústavnej starostlivosti, pričom konanie vo veci samej o nariadenie ústavnej starostlivosti sa na tunajšom súde vedie pod zn. 9P/7/2022 a dovtedy je potrebné dočasne upraviť jej pomery. Toto neodkladné opatrenie malo trvať určitý čas - do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 9P/7/2022. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 26.02.2022 a vykonateľnosť dňom 21.01.2022.

11. Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa brániť závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave, alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

12. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

13. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

14. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo do pestúnskej starostlivosti, alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

18. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

19. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

21. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom, alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

22. Podľa článku 5 základných zásad Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

23. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

25. Podľa § 232 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

26. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

27. Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázať, že sú splnené zákonné podmienky k nariadeniu ústavnej starostlivosti u maloletej s prihliadnutím k tomu, že nariadené výchovné opatrenie, na základe ktorého bola maloletá dočasne umiestnená v Centre pre deti a rodiny Sereď, nesplnilo svoj účel. Rodičia sa o maloletú nezaujímajú, nechcú maloletú naspäť do prirodzeného prostredia a zároveň rodičia nie sú schopní zabezpečiť maloletej riadnu starostlivosť a primerané rodinné prostredie, nemajú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletú. Vzhľadom na prognózu vývoja rodiny opakované uloženie výchovného opatrenia za účelom zabezpečenia odbornej pomoci a úpravy rodinných pomerov dieťaťa by opäť účel nenaplnilo. Zároveň od doby, ako je maloletá umiestnená v Centre pre deti a rodiny Sereď ani nikto z príbuzných neprejavil záujem zabezpečiť starostlivosť o maloletú. Súd vychádzajúc zo správ zadovážených v priebehu konania a z vyjadrenia kolízneho opatrovníka mal za to, že návrat maloletej do prirodzeného prostredia v súčasnosti nie je možný a je v záujme maloletej, aby jej bola nariadená ústavná starostlivosť, nakoľko nariadenie ústavnej starostlivosti sa v súčasnej dobe javí ako najvhodnejšie riešenie zabezpečenia starostlivosti a výchovy, ktoré je v záujme maloletej. Preto súd aj nariadil maloletej ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Sereď.

28. Zároveň súd zaviazal obidvoch rodičov prispievať na výživu maloletej, a to vzhľadom na ich aktuálne pomery výživným v minimálnej výške, t.j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne (v súčasnosti 29,87 Eur mesačne) počnúc dňom 21.01.2022, ktorá suma síce nie je primeraná veku a potrebám maloletej, avšak súd zohľadnil tú skutočnosť, že matka maloletej poberá len rodičovský príspevok a prídavky na deti, u otca maloletej súd nemal v konaní preukázané, že by aktuálne mal nejaký príjem. Počiatok vyživovacej povinnosti rodičov súd stanovil od 21.01.2022, t.j. od prvého dňa umiestnenia maloletej v Centre pre deti a rodiny Sereď na základe neodkladného opatrenia nariadeného uznesením tunajšieho súdu č.k. 9P/4/2022-15 zo dňa 21.01.2022, t.j. od vykonateľnosti predmetného rozhodnutia. Rodičia sú povinní výživné poukazovať na účet Centra pre deti a rodiny Sereď.

29. Matke maloletej vznikol za obdobie od 21.01.2022 do 30.04.2022 nedoplatok na výživnom v celkovej sume 100,21 Eur (t.j. alikvotná časť za január 2022 10,60 Eur + 3 mesiace /február 2022 až apríl 2022/ x 29,87 Eur), keďže matka za uvedené obdobie na výživu maloletej neprispela. Vzhľadom na zistené aktuálne pomery matky maloletej súd na zaplatenie zameškaného výživného určil matke dlhšiu lehotu v zmysle § 232 ods. 3 CSP a zaviazal matku tento dlh zaplatiť do 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Matka je povinná výživné ako aj dlh na zročnom výživnom zaplatiť na účet Centra pre deti a rodiny Sereď.

30. Otcovi maloletej vznikol za obdobie od 21.01.2022 do 30.04.2022 nedoplatok na výživnom v celkovej sume 100,21 Eur (t.j. alikvotná časť za január 2022 10,60 Eur + 3 mesiace /február 2022 až apríl 2022/ x 29,87 Eur), keďže otec za uvedené obdobie na výživu maloletej neprispel. Vzhľadom na zistené aktuálne pomery otca maloletej súd na zaplatenie zameškaného výživného určil otcovi dlhšiu lehotu v zmysle § 232 ods. 3 CSP a zaviazal otca tento dlh zaplatiť do 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Otec je povinný výživné ako aj dlh na zročnom výživnom zaplatiť na účet Centra pre deti a rodiny Sereď.

31. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

32. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku VI. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP a zároveň účastníci náhradu trov konania ani nežiadali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za

nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

V súlade s § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 CMP),
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.